

Léva és Vidéke

TARSADALMI, SZEPIRODALMI és KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyed évre	2 korona.

Egyes szám ára 16 fillér.

Főszerkesztő

FÜRKNER JÓZSEF.

(Torbágyi)

Szerkesztőség: Kossuth Lajos-utca, 167. sz.

Kiadóhivatal: Kazinczy-utca és Főter sarkán.

Előfizetések és hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

A póremler pusztulása.

A legnehezebb és legfáradtságosabb munka a társadalom érdekében a földművelő osztályra esett. Évről-évre kell neki felhasználni minden munkaerőjét, hogy a természettől kiesikarhassa mindama terményeket, melyek annyi millió ember fentartására szükségesek. És emellett soha sines biztosítva arról, hogy káros természeti balesemények szorgalmának és erőlködésének minden gyümölcsét egy csapással tönkre nem teszik. A földművelő tehát állandóan fölfelé van utalva s akaratanul is azon tudattal kel és fekszik, hogy minden munkájának és fáradtságának hiábavaló, ha arra Istén az ő áldását és kegyelmét reá nem adja. De épp azért, mert egész élete és működése a birtokkal és földdel van összenőve, melytől ő arcának verejtékével nyeri meg terményeit, esügg a földművelő lelkének egész erejével az ő birtokán: arra irányul minden gondolata és törekvése: messze

menő politikai vagy társadalmi ügyekkel ő kevésbé törődik.

A földművelő osztály, ha ép esztét nem zavarták meg a modern tévtanok, szívéből nem irtották ki a vallást, a legnagyobb jelentőséggel bír a társadalomban. Ő képviseli a konzervatív elemet, ez képezi azon nélkülözhetetlen alapot, melyre az államot, társadalmat építeni kell, hogy az szilárd alappal és tartósságbirjon.

És mit tapasztalunk manapság? Az állam és társadalom alapjai inognak, mert a földművelő osztály válságba jutott. Léte veszélyeztetve van az új irány által, mely felszívja a föld osztályát és mezői munkássá degradálja az egykor szabad és csak szabadságában erős pór-osztályt. Ki ne tapasztalná, mint pusztul napról-napra a szabad paraszt, mint idegenkednek többen és többen a földnek művelésétől, mint kerül a paraszt és nemesi curia idegen kézbe. A szabad póremler földön futóvá

lesz vagy mezői munkásnak szegődik, csak hogy életét tengethesse. Más választása ugy sinesen. Elvesztvén birtokát, elveszti önállóságát, szabadságát és hazaszeretetét is s rabszolgává süllyed. Jaj annak az államnak, melyet csak rabszolga-kezek tartanak fenn!

Hogy mi idézte elő e szomorú képet, annak felfedezésére nem szükséges valami nagy ész, csak tiszta szemünk legyen a látásra.

Az általános gazdasági csapások mellett, először is a nagy adó, melynek terhe alatt a földművelő osztály már-már összeroskad. E szegény osztálynak van kézzelfogható és legkönnyebben ellenőrizhető fekvősége. A fekvő birtok értéke könnyen megbecsülhető és értéke szerint meg is adóztatható, — a készpénz készlet nagyon könnyen eltitkolható s csak nehezen megterhelhető. A kézzelfogható birtokra kivétvén az állam az adót, annak készpénzben való lefizetését követeli, mely intézkedéseivel egy újabb terhet ró

TÁRCA.

Serdei dal.

*Haragszom én az erdőre
Mert a bűmöt lopja.
Ha úgy sígna, ha úgy zágra
Rám borul a lombja.*

*Haragszom én az erdőre
Mert síromon nem enged
Pedig sírom, könnyet ontanom
Oly jó a szívemnek.*

*Haragszom rá, mégis egyre
A sürrjét járom,
Olyan nagyon megszerettem
Olyan jó barátom! . . .*

Havadi

Mai divat.

(Műkedvelők estélye.)

Egy igen tekintélyes állású úri ember úgy nyilatkozott, hogy ha a lévai iparosok olykor-olykor nem arangiroznának egy-egy mulatságot bátran azt lehetnék, hogy a Léva meg van halva, mint az a mesebeli város, melybe a hetedhétországon túli királynak egyetlen fia, a kék szemű Argo hereg vadlázat közben betévedt.

És igaz is van! Léván a közérzet az összetartás csak az iparosok közt van meg, az intelligenciának társadalmi élete ninesen, mert annyi felé húz, mint a hány intelligens család van.

Hogy emek mi az oka latolgassák, boncolgassák csak a vezéreikk írók, én a „Kath. legényegylet” f. hó 7-én este tartott műkedvelő színelőadásáról akarok beszélni, melyről a legnagyobb kifejezéssel élve azt mondhatom: párját ritkítja a műkedvelői színelőadások történetében.

Hogy is volt hát?!

S j p o s s Antal róm. kath. káplán a „Kath. legényegylet” ügybuzgó elnöke nem elégszik meg azzal, hogy az ifjabb iparos nemzedéket egyetbe öszteterelve elvonja a hozzájuk nem illő tisztességtelen szórakozásoktól, hanem izlésüket fejleszteni, intelligenciájukat képezni és egyimőségüket a modern iparosokhoz fűzött követelményeknek megfelelően kiesizolni igyekszik.

Hogy fáradtsága kárba nem vész az meglátszik ifjabb iparos nemzedékünknek ugy a munka közben, mint az életben tapasztalt kellemes fellépéséből, előzékenységéből és simább modorából, de meglátszik a lefolyt estély páratlan sikeréből is, mely fényt messze előre veti a jövődében.

Az „Oroszlán” vendéglő emeleti nagyteremben volt felállítva a színpad, melyen Bereik Árpád kítőnő vigjátéka a „Mai Divat”

került színre a természet zsufolóság meglített lelkes közönség előtt.

A „Mai divat” tárgya a jukker leányokról szól, kik nem törődnek a szívbéli nemesebb érzésekkel, hanem tisztán a felületes léhaságokban lelik kedvüket, elriasztván imígyen maguktól a férfiakat, kik pedig a szerelem delejes hatalmából úzve a legkomolyabb szándékkal közelednek a jukkerkisasszonyokhoz: az összeütközés is a léhaság és a komoly szerelem ellenkezéseiből származik míg, végre megnyílik a szív s a jukkerleányból szelid alázatos, szerető menyasszony lesz.

Kítőnő alakítás volt Szabó Dóra a jukkerleány, kinek szerepét B a y Emma kreálta. Bájos arcoeskája, szép termete valóban vonzó színpadi jelenséggé tevék. Tűzzel, szenvedéllyel játszott és sokszor ragadta tapsra a hálás közönséget. Semmiben sem maradt mögötte S z a b ó Ilona, ki a fiatal mamát adta természetességgel és kedvességgel. Mozdulatai bár sokszor nem helyén valók, de mindenkor könnyed és fesztelenek voltak.

Méltó partnerei voltak a két hölgynek Varga Imre, ki Szendri Kázmért — és B e l u e h István, ki Gáli Ernőt játszotta. Varga nagyon jó színész, kinek játéka, gesztusai, mimikája és beszéde bizonyítja, hogy szerepkörét ambicióval, szeretettel kedvvel és a mi a fő tehetséggel akarta és tudta betölteni. Beluch István komoly szerepét nagyon

vagy köpkökjenek mert mindkét szórakozás nemcsak illetlen oly szűk helyen, de azonkívül az egészségére nézve káros. E célből figyelemzetető táblák függesztendők ki felülni helyen, a kocsis belsejében. — Arra pedig különösen szigorú rendszabályt hozzon a kapitányság, hogy az omnibusok mely órában és pereben induljanak a vendéglőből, mert míg megtörténik — ha utas nincs ¼-ed órával előbb is kimennek a vonatához, máskor egy vigé kedvéért, ki még egy portékán akar valahol tuladni a tizenkettedik órában és a végső perében vágtat csak ki a társasok és az utasok csakis az állomás főnök jóindulata folytán érhetik el még a vonatot. Sürgős intézkedést kérünk.

— **Magyar név.** Ebstein Gyula Jakab gr.-löki illetőségű ugyanottani lakos vezetéknévet befűgyamniszteri engedéllyel Erdősi-re változtatta.

— **Az újbányai izr. ifjuság** f. évi október hó 16-án a Casino negyterében jótékonyvélemű zártkörű tánezmulatságot rendez. Beléptidij személyenként 2 Forina.

— **A pálinka adozata.** Székessvári Sándor lévai illetőségű napszámos a kálmán-utamban levő Lovas-féle koresma udvarán f. hó 9-án délután 5—6 óra között nagy mennyű pálinka elfogyasztása után elhaladt és meghalt. Dr. Medveeky Károly városi főorvos megvizsgálván konstatálta, hogy Székessvárit ki már évek óta nagy fokban iszákos volt agyszélhűdés érte.

— **Nyugdíjazás.** Bleszták János alsó-péli munkakeptelen róm. kath. néptanító 40 évet meghalado szolgálata után évi 792 koronával nyugdíjaztatott.

— **A Magantiszviselők Országos Nyugdíj egyesülete** egy városunkban megalakítandó helyi választmány, illetve bizottság érdekében összejövetel megtartását tervezi, amelyre az itteni összes magantiszviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat meg fogja hívni. Az összejövetel helye és idepontja lapunk útján fog közlé tétetni — esetleg külön szétküldendő meghívók által, ha ugyanis a központi igazgatósághoz Budapest, Kerepesi-ut 18. szám alatt intézendő bejelentések a részvételre kellő számban idejekorán érkeznek be. Mi örömmel üdvözljük a Magantiszviselők Országos Nyugdíjgye-ülete vezetőinek (Elnökök: Lukács Béla v. b. t. t. orsz. képviselő, alelnökök kisjikai Agoston József kir. tan. orsz. képviselő és Weisz Berthold, orsz. képviselő) ama komoly törekvését, hogy az ország minden nagyobb városában helyi választmányokat szándékozzák létesíteni és kívánatra, hogy az érdekeltek a részvételre mielőbb és minél nagyobb számban jelentkezzenek. Az egyesület, egyáltalában folyton felelő tevékenységet fejt ki és ennek köszönhetően azt a. általános érdeklődést, amely minden oldalról feléje irányul. Nemesak a főváros, hanem az országnak minden jelentékenyebb városa szép számmal szolgáltatja a tagokat és ennek tudható be, hogy az egyesületnek nemesak tökéje, hanem tartalékalapjai is jelentékenyen gyarapodnak úgy, hogy ma már az egyesület vagyona, amely egy nagy bérpalotába és értékpapírokba van befektetve, jóval felülhaladja az egy milliót. Szükségesnek tartjuk még megjegyezni, hogy az egyesületnek nemesak minden magantiszviselő, hanem egyáltalában minden kereskedelmi alkalmazott tagja lehet.

— **Eszterházy mint király.** A mikor nagy Napoleon Ausztria ellen viselt háborút, kiáltványt bocsájított ki, melyben arra hívta föl a magyarokat, hogy rúzzák le az osztrák igát, sőt néhány diadalmis esata után egész komolyan, foglalkozott az önálló, független magyar királyság felállításával. Szokásaitól eltérően nem saját emberei közül ültetett volna valakit a magyar trónra, hanem felajánlotta a koronát Eszterházy hercegnek a ki azt azonban nem fogadta el s a nemzetben sem keltett visszhangot a felkérésre hívó kiáltvány. A háború Ausztriával s mondhatjuk, egész Európával folyt tovább. Ezt a korszakot tárgyalja most az a nagyszabású díszmű, melynek gyönyörűen illusztrált IV. és V. füzetek már megjelent. Az egész történelmi munka címe: Magyarország a XIX-ik században, irásban és képen, szerkesztője és kiadója

Pálffy Ferenc budapesti ügyvéd, a ki óriási munkát végzett az adatok gyűjtése, az anyag megválogatása és a remek zsep illusztrációk megszerzésével. Valóban díszművet kap az előfizető, a ki füzeteként összegyűjti s így alig érezhető pénzzsérrel szerzi meg, mert a havonként megjelenő füzetek ára egy korónára. Az egész világ történelmét öleli föl kezdve minden jelentősebb eseményre s ezzel párhuzamosan tárgyalva a XIX-ik század történelmét érdekes, vonzó és tárgyilagos előadásban. Hogy némi fogalmat adjunk az érdeklődőknek, fölemlítjük, hogy az utolsó füzet 45. számban nyomott illusztrációin kívül XIII. Leó pápa a fia műmellekkeltül. A díszes mű iránt érdeklődők forduljanak Pálffy Ferenc címére: Budapest, VII., Erzsébet-körút 29.

— **Főhadnagyból cigányprímás.** A. B. E. írja: A fővárosnak legnagyobb érdekessége most Marci cigány, aki még szeptember 30-án Zöldy János főhadnagy volt, október elsején pedig az Enke kávéházban buzta a cigánybanda tagjai közt a magyar notát. Ha még vagy ötszor akkora lett volna a kávéház, taban akkor se tudta volna befogadni azt a sok embert, aki belé kíváncskozott. A utam pedig megakadt a forgalom: — annyi ember leste a híros úri cigányt a Kerepesi út és Erzsébet-körút sarkán, hogy telpeen lehetetlenség volt közöttük keresztnél fúrkódní. A volt főhadnagy meg lehetett elégedve a közönség érdeklődésével, de ki tudja meddig marad meg az a nagy népszerűség? Mert az emberek hamar megszoknak és megunnak mindent és aminek látásért ma meg verekednek, holnap már közönyösen haladnak el mellette. Zöldy Marci is bizonyára nagyon sok édes asszonyi szempár fog mesolyogni (mert daliás legény am!) és valószínű, hogy sok dolga lesz a hozzá küldött szerelmes levelek elolvasásával. Mert bizony Chimay hercegné nem az egyetlen asszony, akinek tetszik a cigányzene. És ha még hozzá olyan érdekes cigány lúzza!

— **Borbély György** zalagereszei főgymnasiumi tanár „Magyar Paizs” ezimen társadalmi heti lapot indított a hazai ipar támogatására, a szövetkezeti eszme terjesztésére, s általában a nemzeti közgazdaság és a faji jelleg védelmére. Az első számban az ismerető cikkeken kívül Bartán Miklósnak is van egy programú cikkje. Jászai Marinak s Harnath Lujának egy-egy levele; dr. Kele Antal egy cikkisorozatot kezdett meg a szövetkezetekről. A lap általában közli a magyarországi gyárakat, nagyobb iparosokat és kereskedőket. Hetenként legkevesebb nyolcz oldalon jelenik meg, s évi ára csak négy korona, hogy minél népszerűbbé tegye itthon a hazai gyárakat.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

— **Lujza.** Hát ki tud haragudni egy nőre, a ki szeret? A szerelem az ő bűvésze, a mely minden ajtot megnyit előtte — még az örök bünbőségénat nehezen nyúl vaskapuját is. Nem harag az, csak aggodó félelem a bizonyos verem titokzatos süttétől.
— **Legyen meg a te akaratod, nem pedig az enyém.** Nincs akarat ott, a hol a körülmények kegyeszerének. Mégis, ha nem eszke, hanem az érzelemre gondolunk melyért a mártírságot szenvedjük, még ez a mártírság is édes. Minden esep vér, mely a töviskoszorúzt szétböl fakad az örök megváltás bére. A mártírok óhalus nélkül mennek át Styx sötét hullámaín. — **Cz. L. Sorát ejtjük.** — **L. J. F.** A regény most ott íródik: a hős éjjeliken át toprang a lenni és nem lenni kérdése felett. Önön magyarul küzd. A jó lelke a rosszal, — a bűsület a szerelemmel. Sajnos nem hisszük, hogy a regényt így lehetne befejezni, hogy az az olvasónak tetszését mindenben megörvén. Itt Seilla, — ott Charibdis! A hősnök el kell esnie. Nb. és Rb. megvizsgálódni! A többiek megnyugodnak. Finita la comedia! — **Boxer Náci** Sikerült versét alább adjuk:

Émált egy hely, amott lapály
Paskónya' lent a Botka Pál
Paskólya lent, babot kapál.
A nője a négyen lent meg
Addig két pár borsókat lent meg.

Boxer Náci borúlj kablunké Kakuklinak minden bűne meg van bocsátva! Örülünk, hogy az irodalom leggyőzőn őt is fellelhetjük.

HOLCZMANN BÓDOG

L é v á n.

Mindenmü férfi és női divatárú, pipere cikkek sosem és ruha szövetek kalapok legnagyobb választéka magyar gyártmányu árukbán.

Ajánlja dúsan felszerelt mindenmü uri divat cikkeket.

Olcsó arak. **Pontos kiszolgálás.**
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Uj! **Különös figyelemreméltó!** **Uj**
A nagym. m. k. honvédelmi ministerium által hivatalosan jönnek elismert Asbest-talpak.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesteri hivatalától.

Altalanos Asbestáru gyár.
Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbé-
léssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küld-
ék ide.

Hiszük, hogy e vadász-cipők ép oly jök lesznek s ep oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetétű cipők kitünöknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb fáras, úgy hogy — azt hiszem — labbjaim semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves támasat köszöni

Danosan, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelő hiva

WEKERLE Sándor.

Ne viseljen Ön lábbelit a dr. Högyes-féle szab. Asbesttalp betét nélkül.

Nines többé láb fájas:

sem tyukszem, sem izzadós láb

sem borkeményedés, sem lábdaga-

nat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyeb-

bül a járasa annak, ki cipőjét dr.

Högyes-féle az egész világban szaba-

dalmazott asbesttalpbélelssel látja el.

Kettős vastagságu 2.40 korona, egyszerű

1.20 korona.

Az asbesttalpbélelő kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és közös hadsereg-
ek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottott.

Szétküldés csakis utánvétell, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladókna és cipészeknek megfelelő árendemény.

Az Asbestáru-gyár képviselője

HOLCZMANN BÓDOG

L é v á n.

Nagy választék magyar gyártmányokban

